

ПАРТЕА а XIV.

Деспре а 3-ia реформъ дн Молдова.

19. DOMNIEA ЛЪИ БОГДАН ал 3-ле 1503.

Дзпъ тоартеа лъи Стефан Воевод чел Маре ащ ръшас
мошенитор тронълзи прекъм с'ащ зис дзпре диеатъ ши къ об-
щеаскъ мълцъмпре а воерилор Богдан Воевод ал 3-ле, фиъд
лъи Стефан каре аве мълте дин пъринтещиле днесъшири.

Ел кзм с'ащ днбръкат къ сарчина Domniei ащ тріимес дзпъ
воеа татълзи същ пре зпнї дин воерї, ши анъме Тъзтъл марїле
Логофът къ алци ла Сълтан Баiazet ал 2-ле, съї дзкъ да-
ррри ши съї днкїне цара, флъгъдзїндъї пре тот авъл къте 10
пънцї де ванї (сокотїдї къте 500 леї пътма), ка о дежтъ каре, пе
авъл днтъї ащ дзсо дндатъ воерїї, дечї Сълтанъл дин мълта
взкзрїе ши мълдїне че авът прин ачеастъ днкїнаре ши сьпъ-
нїре ал Domnълзи де Молдова, дндатъ ащ ши словозїт Хатї-
хъмаїзм с'ащ днпърътеаскъ дїпломъ днтърїнд ачеле прївї-
лециї че ле-ащ черът ши де каре с'ащ фсцццц цара о време пъ-
зїндъсць не стръмътат, iar Domnълзи тріимес съмнеле
днпърътещї че дързїсць ши ачелї Баiazet, адїкъ Ка-
ванїца сащ mantle днпърътеаскъ днлї кзм ера ла Търчи
ши каре с'ащ обїчнїт а сь да пълъ дн времеа лъи Іоан Вое-
вод Стърза днтъїл Domn Молдован дзпъ депъртареа Фа-
парїодїлор, Санфеак Шерїф с'ащ стеагъл сфънт, топъз ши са-
зіе, каре топъз днсъмнеазъ ла Търчи скїптръл къ дозъ тъ-
їрї (*) мъкар къ тїтлъ с'ащ пъмеле Domnълзи Молдовеї с'ащ

(*) Тъїзл ера о ндъ лънъгъ алъв де калъ, сїпъзвратъ ла о ланче въп-
сїтъ рошъ къ семїлзпа дн върфъ, че днсъмна градъл пътерїї стъ-
пънїтоаре, фїїнд ка нїде семне сфїнте.

dat despre tîrbîri, ачел маї mare rang care poate fi dînzь
Султанул, апи оlinie adîckъ къ dignitatea Vizirului, фькън-
дъсь ачеста спре deosebirea Domnilor de Valahia, пентру
къ цара ачеша нъ с'аа. апикиат Порцей де вьнъ вое ка Мол-
дова че маї шълт апи пьтере аа стьпънит'о Тьрчїї де кьт
с'аа. плекат лор, dignitatea Domnilor апись ашъндърор, дїп
апиензтѣ аа фост прїимїтъ ла Тьрчїї, апи токмаї ка ал Ханї-
лор Тьтърьшїї кь аписъшїте, adîckъ de вице-Рецїї, прекъш съ
вьд трекуїї апи аналїле лор. Іар вїръл с'аа даждїеа цьрїї аче
трїмась не зн ап апи зече пьнци де ванї кь Логофьтъл Тьвъть,
с'аа дьрвїт лїї де Султанул, кь каре ванї Тьвътъл апитърън-
дъсь апи Молдова аа zidit о вїсерїкь апи сатъл Бьлїлещїї
цьнзтъл Сьчевей (астьзїї de Dorohoi) че шї пьпъ акъш
есте. Ачест Bordan Voevod фїнд сьлт ла фадъ, шї кїор
де зн окїѣ, аа черьт аитрѣ аписоїре прѣ ал Рецелїї Полонїе,
соръ ашъте Елїсавета, дар Александръ п'аа вьлт съ іо деїе
свїт кьвзѣт кь нїчї сора лїї нїчї маїкъса аа съ плекъкъ ла
ачешта, дечї мьрїно маїца лїї аа прѣ ашъте, Bordan Voe-
vod, іар аа маї трїимес съ чеарь прѣ Елїсавета де соїей,
апись шї атънче іаа ост апи зьдар черкьрїле не'нкъвїнїї-
дъсь нїчї де А. апи нїчї де Елїсавета аписъшїї, прѣнзереа
са. Апої адънъ аа Bordan Voevod оцїї пьшълтешїї аа аитрат
апи Покътїа ал кьрїї тьрїї фїнд кь зн мїк garnizon шї не
пъзїтъ вїне, фоарте лесне леаа стьпънит, дар Полонїї вьзїнд
атьта нагъвъ че лї с'аа фькьт, с'аа торпїт шї еї кь патрѣ
мїї рьшїї пьїмїдїї шї кь алтъ оасте алаесъ шї аа лзат апа-
пої пьшълтърїле лор, гоїнд прѣ Молдовенїї че рьшъсье спре
пъзъ пьпъ прѣсте хотаръл цьрїї, дьпъ каре трекунд шї еї
аа прьдат Молдова пьпъ ла Ботошенїї, атънче пьвълїнд Мол-
довенїї апи mare пьмър, іаа рьспїнс кь пьсерї шї аа лзат ровї
прѣ дої фрацїї командїрї а оцїлор, шї дькьндсїї апаїнтеа лїї

Bordan Воевод іаѣ ши тѣет, дар пентрѣ къ ачеѣіеа ера дін челе маї стрѣлчїте ши днсьмнате фамїлії Полоне аѣ прїчі- нїт о маре тѣхнїчїзне ши тѣрѣзаре дн тот попорѣл, ши пѣ- вѣлїнд Лешїї асѣпра Молдовенїлор къ тѣлтѣ днфокаре, маї тѣрзїѣ ка сѣшї ресѣзне чїзда, дѣпѣ о дндестѣлѣ днпротївїре а Молдовенїлор іаѣ днвїне де ісправѣ, кѣнд аѣ ѣчїе ши пре Пѣркѣлаѣл де Хотїн ши аѣ лѣат ровї пре тѣлцї воїерї дн кѣт авїе аѣ скѣпат къ вїеацѣ дн тѣїпеле лор Хатманѣл Кѣрпаче, пре каре ровї адѣкѣндѣсѣ ла Каменскї командїр о- щїлор Лешїї лїаѣ тѣет капѣл спре рѣсплѣтїреа Магнадї- лор фрадї Полонї, ши іарѣшї трїїмедїнд Bordan Воевод солї ла Александрѣ ка сѣ днкеїе паче, ши сѣ маї чеарѣ одатѣ пре Елїсавета днтрѣ днсодїре, с'аѣ днторѣ фѣрѣ нїчї о пѣ- пере ла кале пентрѣ къ ловїндѣсѣ Александрѣ де дамла дн пѣїне зїле аѣ ши тѣрїт, лѣнд дечї тропѣл Полонїеї фрателе сѣѣ Zigmon. Дечї дн ал доїле ан не ла 1570, аѣ адѣнат Bordan Воевод де їзноавѣ ощї аѣ днтрат дн Полонїеа спре амї рѣсплѣтї челе, че пѣтїмісѣ асѣпра лїї Zigmon, фрате фїїнд ши ел Елїсаветеї, пре каре де трїї орї о черѣсѣ де содїе ла Александрѣ, ши тот п'аѣ їстѣт нїмїкѣ їспрѣвї, ши трекѣнд Нїстрѣ аѣ прѣдат Каменїда ши тоатѣ Полонїеа арзїнд пѣлѣ аѣ аїїзне ла Лїов, дар аколо п'аѣ їстѣт сѣ днтре че пѣмаї днпредїврателе четѣцї лѣндѣле лїаѣ жѣфѣїт де їсправѣ, ши лїаѣ сѣрпат вѣтѣндѣле, апої рѣдїкѣнд дн зна дн еле ши зн клопот фоарте маре л'аѣ адѣсѣ къ сїне дн Молдова кѣнд с'аѣ днторѣ, ашѣзїндѣл дн Мїтрополїеа де ла Сѣчеава, аколо аѣ ровїт тѣлцїне де повїлї, ши зн днсьмнат пѣшѣр де попор пре каре, іаѣ днпрѣщїет, статорнїчїндї прїп маї тѣлте локсрї ал Прїнчїпатѣлї, кѣнд апої сѣ прегѣте ши Zigmon адѣнѣнд ощїле сале ши ачеле рѣсещї ка сѣ днтре дн Молдова, аѣ венїт солї де ла фрателе сѣѣ Владїслав Реѣеле Ългарїеї, ши

лаа сфѣтъит ѿдемпнѣдѣла а контепні де а съ маї дѣштѣні кѣ Bordan Воевод, адѣкнѣдѣи ампте де кѣтъ стрікѣчѣне аѣ сѣферіт цара ші фрателе съѣ де ла Стефан Воевод маї ѿпапте ші кѣ маї вѣне ар фі съ се ѿпаче де кѣтъ съ ѿпѣрте вражба ѿтре еї, фїнд де фолос пентрѣ дѣпші маї алес а нѣ съ слѣви Молдова ка съ ле слѣжаскѣ де апѣраре ѿ протѣва Тѣрчілор, кѣ ла дїн погрівѣ ѣрмаре Полонїеа рѣшѣне пегрешіт сѣнѣсъ орї кѣрїа ловірї ал Тѣрчілор ші ал Татарїлор ка ші Ѣгарїеа, Zigmon ѿнѣсъ не вроїнд а ѿпгѣде ачеастѣ сфѣтѣре а фрателѣи съѣ, аѣ хотѣрѣтъ съ се ватѣ кѣ Bordan ші ѿпѣрѣпнѣд о арміе маре аѣ ші рѣндѣіт командірїѣ тѣтѣрор оцїлор пре Некѣлаї Каменскї, обѣсѣкѣл Хатман ал Полонїеї спре а съ порнї кѣ дѣлса ла Молдова, пентрѣ кѣ Zigmon ера волнав ші нѣ пѣте мерѣе ѿнѣсшї ла ачеастѣ експедиціе, спре а шї рѣзѣзна дѣпѣ пѣчере, плекнѣд дар Каменскї дѣпре [поронкѣ, дїн Полонїеа ші трекунд ала Ністрѣлї аѣ ѿнѣпѣт ѿдѣтѣ а прѣда ші а да фок сателор пѣпѣ ла Прѣт ѣнде аѣ ацїне ѿн 26 Август 1509, ші аѣ лѣсат де чеаа парте де апѣ тоатѣ пожіжіеа остѣшаскѣ, ѿпѣрѣпнѣд фїеце кѣрѣеа оѣеан кѣте пре доѣъ сѣпѣтѣнї провїзіеа зшоарѣ, ші аша аѣ трекут флѣвїл лѣпгѣ Чїеѣ (мѣпте ѿн апропїереа Черпѣзѣлї) ѿпѣпнѣд кѣ маре гравѣ дрепѣ спре Сѣчеава ші прѣпѣднѣд сателе не ѣнде ацїнѣеа оастеа ѿн кѣтъ цѣлѣтѣрїле Черпѣзѣл, Дорохої ші Ботошенї, ѿн мерѣре, іар Фолешїї ші Хотїнѣл ѿн ѿпѣоарѣре лїаѣ сѣрѣчїт де ісправѣ, азїнд децї Bordan Воевод апропїереа ачестѣї фѣлѣер оторѣтор дїн Сѣчеава, токмаї кѣнд ера маї не гата де рѣзѣвої кѣ дѣпѣ ѿпѣоарѣереа лїї дїн Lexia оцїле ле слѣвозісѣ спре а съ маї одїхнї ші а съ прегѣтї де іарнѣ, аѣ треѣзїт а апѣка нїде мѣсѣрї стратецїе ші гїбаче пентрѣ ка съ ѿпѣтїмпне рѣл кѣ местешѣг, ѿн лїпса пѣтерїї ші с'аѣ

хотърът а съ траѣ ла докъріле челе маї тарї знде патъра
сінгъръ тї дндое птеріле. Спре а шї адъна къ време оцї
ка съ ї стеіе дндотрївъ, де чї пъръсїнд Сечеава дн а дъшма-
нілор порнїре, каре ера дестъл де віне днтърїте, ка съ сѣфере въ-
тъіле лор, с'аѣ порнїт ла мънте, аша сосїнд арміеа Пололѣ
аколо, дънъ маї шълте черкърї ка съ о ренъе не пѣтънд фаче
нічї о ісправъ днтрѣ лвоареа четъдїей, прекъш ш'аѣ фост дн-
кїпїт ла тречереа Прътълї, шї аззїнд къ Bordan віне къ о
шълдїте де оцї съ ї днкъндїре не дїн афаръ аѣ хотърът а
съ траѣ дн Пололіеа къ фоарте рѣѣ пъше пентрѣ крѣзімеа
че фѣкъсъ, іар Молдовенїї с'аѣ лъдат дн мердїреа лор пълъ
ла Лїов де тоатъ Европа, шї дар четїле лїї Каменскї ка шї
а лїї Атїла о дїнеоаръ пѣртънд фокъл шї савїеа прїн орашъ
шї сате, нічї секъл нічї върста крѣдѣа че върса сънце не-
віноват дн тоате пърдїле ка фіаръле челе маї прїмеждїоасъ
дн дїзїнгейнд пълъ шї вітеле докзїторїлор че рѣшъсъсе не ас-
късъ де дъшїї, шї пентрѣ къ нѣ пѣте дъче къ сїне атъда
ровї шї праѣ че лъасъ дїн царъ, пре чїї шълдї тї тѣеа дн
дръш, ла тречереа де чї ал Ністрѣлї кънд ера Пололї пре
дїзъштате дн чеаа парте шї алдїї не лок, аѣ аїзїне шї оцїле
Молдовїнецї че тї зрѣре де департе, каре пѣвълїнд асѣпра
челор рѣшанїї дн еаста парте, с'аѣ порнїт о лѣпъѣ фоарте
грозавъ шї сѣмѣроасъ дїн амъндозъ пърдїле, днсъ фїїнд
къ Молдовенїї ера тот маї пѣдїні ла пѣшър, с'аѣ вірѣїт де
кѣтрѣ Пололї шї с'аѣ рѣспїне, атънче с'аѣ лъат ровї дїн во-
ерї шї Матеїаш шарїле Логофѣт, Кържъ Постелнїкъл, дїн
презпъ къ фрателе съѣ Стефан Меделнїчерїл, Патрїкї До-
ротей Клячерїл, шї алдїї пре каре дъкъндсї ла Каменскї аѣ
порончїт съ ле тае капетеле, зїкънд къ аша аѣ фѣкът шї
тагъла лїї Bordan Воевод, Стефан чел Маре ровїлор Поло-
ліеї, шѣчїлърїндсї нѣ къ савїеа че къ сѣкърїле ла Kozmїнъ,

диторкѣндѣсъ апої Каменскї вїрїторїѣ дїн Молдова, прекум с'аѣ зїе, кѣ тѣлте прѣзї шї ровї, дѣкѣнд кѣ сїне аѣ глї сїт пре Рецеле Зїгмон ла Лїов фоарте волнав, шї тот а тѣнче аѣ венїт шї солїї де ла Владїслав Рецеле Бѣгарїї а пѣме Варлаам Борнамїеса кѣ Авалд Карлатїн мїжлочїнд пептрѣ паче дїнтрѣ Зїгмон кѣ Бѣрдан Воевод пре каре аѣ шї прїмїто чел дѣгтї кѣ аша алкѣтѣре дѣсъ ка Бѣрдан Воевод съ дѣнтоаркѣ тодї ровїї Лешїлор, съ плѣтеаскѣ келтѣеала рѣзвоїлїї, прекум шї тоатѣ пагѣва прїчїнїтѣ Полонїлор шї Рѣнїлор дїн прїчина са, їар Зїгмон Країл Лешеск съ дѣнтоаркѣ ровїї Молдовенї шї алте претендїї че ар маї фї съ ле дѣпаче, каре солї дѣгтї аѣ фост трїїменї дѣн Молдова ка съ дѣтїмпїне рѣл прїн дѣнїчелїре де не лок, дар арїзнгѣнд пре тѣрзїѣ кѣ съ фѣкѣсъ рѣзвоїл чел крѣнт де ла Хотїн шї Камїнскї съ порнїесѣ дѣн Полонїа п'аѣ адаос аколо а зїче нїмїкѣ.

Тоате рѣзтѣдїле ачесте кѣте с'аѣ арѣтат маї сѣе, зрмате дѣнтрѣ Полонї шї Молдовенї с'аѣ прїчїнїт маї кѣ темейѣ дїн прїчина їнтрїїї знїї Трїфаїл, кѣртезанїл, не каре Бѣрдан Воевод рѣѣ кѣноскѣндѣл л'аѣ фост трїїмес кѣ Дїзрѣеа Вїстернїкѣл, шї Шерпе Постелнїкѣл, дѣн стѣростїе ла Рецеле Полонїей, пептрѣ Елїсавета прекум с'аѣ арѣтат съ о чеарѣ де содїе шїнд ел тѣлте лїмвї шї фїнд ом фоарте лїнгѣшїтор шї префѣкѣт дѣн сїстемѣл полїтїкѣ.

Брїкѣл лїї Трїфаїл пѣ ера дѣнсъ пре кѣноскѣт де знде се трѣче, ел дѣншїї се зїчеа а фї вѣрѣл Доамнїей Вокїдеї, чї де кїтрѣ Стефан Воевод кѣ дѣнса дїнпрѣзнѣ с'аѣ фост ровїт дїн Валахїеа, дар їстедїмеа чеа не асѣтѣнать ачествї жѣне, пре тїмшрїѣ дїсвїлїтѣ, аѣ фост трае асѣпра лїї тоатѣ лѣареа амїнте а стѣпнїторѣлїї, каре л'аѣ шї трїїмес спре дѣнвѣдѣтѣрѣ дѣн релїмїта Академїе Іагелонѣ дїн Краковїа, знде дѣн кѣрсе де маї тѣлїї анї петрекѣнд, аколо аѣ адѣнат тѣлгѣ кѣношїнїцѣ фолосїтоаре патрїей лїї чеї позѣ, дѣнпре дѣнкеїереа дечї а дѣнвѣдѣтѣрїлор, кѣ дѣхѣл че аве, п'аѣ дѣнтѣрзїет а съ дїсвол

та дн тръсъл зн карактер шъндръ, амбидиос, ши не стъш-
пърат, къ тоате къ рътатеа лъи щіеа ал пріфаче арътън-
дъсе сьнт форте лінгъшітоаре, прін каре къ а са фіреаскъ
лімвъдїе ademene ши плека ініміле тэтърор дн фаворъл
лъі, сістемъл сьб се пъреа ръзъмат не ачеа че дн зілеле
поастре се кеатъ Махїа Велизмъ, прекъм де пїлдъ спре а аџн-
де ла зн скоп днкїпїт де дъсъл, нъ крџда а жертфі орї че дрїт
віїнд пълъ ла крїме, дар днкредереа лъі Богдан аче не шърїні-
тъ, каре лъасъ асџпра ачестїі ом се днтемеа пре зн кџ-
вълт легал, пџдъждъндъсе адекъ дн рекзнощїнда чї аве
дрепт а аџпта де ла дъсъл, ши пентрџ къ џї дърџїсъ
віеада ши пентрџ къ с'аџ днгрїжіт, де крещереа ши днвџ-
дътъра, лъі deskїзъндїі зн дрџм фоарте ларг прін каре Трї-
фаїл пџте аші арџта тоатъ пџтереа мїндїї, спре фолосъл
дърїї ши рекзнощїнда кџтрџ віне-фџкџторъл сьб, дакъ
аве о інітъ повїлъ каре сь сілеще а ковърші маї алес вџ-
пътатеа кџва ши песте кџт џї мерїтъ рџсплътїреа, ачесте
темеїзрї дар дндемънд пре Богдан а да лъі Трїфаїл о
днкредере аша де ¹⁸⁷⁸маре, л'аџ пџс дн пџтъръл Амбасадеї че
аџ трїмес ла ¹⁸⁸⁵Позенї пентрџ мїсіеа чеа пре днсџмпатъ а
днсоцірїї лъі къ ¹⁸⁸⁵сора Рецелї.

Прїндеса Елісавета, ¹⁸⁸⁵аџе пџнїтъ де согіе а лъі Богдан Воевод
ера фїїкъ Архїдъкесеї де Австрїеа ши пџоатъ а лъі Алберт
днпъратъл Церманїей, сџрорїле еї се шърїтасъ къ Дџчїї
де Брандџвџрг, де Баварїа ши де Померанїа, днкџт прін а-
сџмїнеа днкџскрїе, Богдан ар фі днтрат дн стрџнсъ легџ-
търџкъ челе днтџї капїте днкоропате але Европїей, апої казза
Крещїнїтъдїї къ атџт маї шџлт чере спорїреа пџтереї
сале, пентрџ къ арміа Отоманъ, сџвџзгънд пре Днгарїа че
кџзъсџ дн прїчина дїзвїтърїлор дн лъвнтрџ, аїзпсееџ а стџ-

пъли пълъ ꙗко шарѣнеа Сѣзиеі, ꙗко ачесте критичі ꙗкоꙗ-
църѣрі Реѣеле Александръ аѣ фост кемат ла радомно съ-
мъл (адъпареа повлециі) спре а съ дебата лъкръріле кѣм се
регълезе, дар ловиндѣсе де о подаръ кѣмпилтъ ла пѣчоаре аѣ
фост невоит а съ ꙗкоꙗрна ла резиденѣія са Краковіа знде
ла Іюліе 1505, аѣ ші веніт Амбасада Молдовеі, кѣ тоатъ
стръльѣчереа кѣвенітъ де а ꙗкоꙗѣдоша вредничіа ші пѣтереа
зней църї реѣеміте ка дѣпса ꙗко мѣдріе.

Пріиминдѣсе деѣ соліі кѣ овічнвіта церемоніе аѣ ꙗкоꙗнат
дреселе Домнеѣі Реѣелѣі, каре леаѣ ꙗкоꙗдрептат адъꙗꙗрїі спре
а ле черчета ка о прічїнъ дипломатїкъ, ал Дїнастїеі дїн
Молдова, іар не де алтъ парте ꙗкоꙗсърчїнаѣі с'аѣ сіліт а тра-
ѣ ші вѣна вроїнда а фаміліеі Реѣеѣі, презентънд Елісаве-
теі даръріле Домнеѣі ші анъме: о ꙗкоꙗвръкъмїнїте комплек-
тъ де Доамнъ, че кѣспїнде о кѣмешъ лѣнѣъ де матасъ
кѣ ін цѣсѣтъ, вѣтътъ ла гѣлер ші ла мѣнїчї кѣ солзі де а-
ѣр, апоі алтїѣ кѣсѣте кѣ флорї ші кѣ діамантърї; о фѣстъ
албастръ фъръ мѣнїчї чї ста маїсѣс де ꙗкоꙗѣтрїле кѣмешїі де
ла поале іаръш кѣсѣте песте тот кѣ флорї де аѣр, зп врѣѣ
сеаѣ колап цѣсѣт кѣ рѣвіне ші кѣ змаръ апоі зп тавар, че
съ кема венїшел рош апрїнс флорїчї кѣ вѣкетърї де а-
ѣр, доѣъ врѣѣеле де аѣр ꙗкоꙗповїте кѣ антїче гѣсїте ꙗко
Молдова ꙗкоꙗтре рѣсѣпїле Романе дїн векїѣ, іар пентрѣ кап іаѣ
трїїмес зп конч сарїк кѣ мѣестрїе ꙗкоꙗплетїт дїн фелїзрїте сточе
де аѣр ші кѣ мѣргърїптарїѣ, рѣдїкъндѣсе ка о коронъ не фрѣн-
те ші прїн каре се превїдеа пъръл капѣлѣі ꙗкоꙗкордат де гѣ-
ѣъ сеаѣ плексъде (кодїѣъ) де пѣр ꙗкоꙗфорта знѣі вѣл, ші ла
капете атърна царѣамѣрї де аѣр, іаѣ маї трїїмес зп гердан
(коліет) фоарте предїос ꙗко мїжлокъл кърѣеа стръльѣчеа
Марка Молдовеі кѣ нїетре скъмпне, ші зп сак де піеле де воѣр

сълватик плин къ фире де аэр, кълесъ дин Бистрицъ ши дин рѣ-
ка Богата, къ амврь сеаѣ келишвар пегръ мѣросѣтор дин мѣн-
циѣ Карпацілор, ши кѣвоарь цѣсѣте дин царь че дитречеаѣ
виошиа флорилор пре ачеле ал Персеіѣ, дозъ прѣкѣ тѣртѣре-
ле дн къшче де аэр, ши дозъ гаїці, дин каре зна вѣе; іар
алга фѣвѣтъ де арѣнт ши къ зналт, дар имитатъ аша де па-
тѣрал дикѣтъ нѣ съ пѣтеа осѣви зна де алга фѣръ нѣмаѣ
кънд че аѣеваратъ пасѣре росте пѣтерникъ къвѣнтъл: Bordan.
Се маѣ презентарь ши фатѣрѣ де мѣере де Васлѣѣѣ, ашезаці
дн ши шѣвѣѣѣ де лѣмн де тѣсѣ къ сѣвѣтѣрѣ прѣсте тот мѣ-
нѣпате дикѣнѣнд фелѣрѣ де ікоане, лѣкрѣ зѣвѣ сѣхастѣрѣ гѣ-
вачѣѣ, ши каре дн алегоріѣ дн фѣцѣша дн делѣтнѣчиріѣ алѣ-
нѣѣ меѣенѣгоасъ ши начнѣче, дитревѣнѣнѣнд акѣл рѣзѣвѣлѣ-
тѣр дн прѣтѣва ачелѣ нѣмаѣ каре ѳ сѣпѣръ.

Ачесте лѣкрѣрѣ къшѣгарь шаре пѣчѣре ла кѣрте, ацѣнтѣнд
нѣвлѣка шѣраре асѣпра дѣнѣиторѣлѣ зѣпор асѣмѣнеа вѣкѣдѣ
прѣцѣгоасъ, ши асѣпра цѣрѣѣ ачѣѣ богате, дн каре Елісавѣта
ѣра кѣматъ а дошнѣ, къчѣ акѣм, дѣпъ зѣ веак де кънд се
кѣртасѣрѣ рѣладіѣѣ де фамеліѣ дитре Домнѣиторѣѣ еѣ ши Ре-
цѣѣ де Полоніа, Молдова нѣ съ къшоѣеа аколо дѣкѣтъ прѣн
чѣрте полѣтѣче не кѣртате ши кѣрѣте рѣзѣвѣлѣ, къ дн ачѣа
че прѣве траѣіѣреа ши датѣнѣѣ еѣ пѣтѣеа ѳ пѣтѣіѣѣ копѣзѣлѣ.
Дн кѣвоарѣѣреа фаміліѣѣ, дѣнѣ Трѣфаїл нѣ лѣнѣсі а дн шѣтра прѣн
фелѣрѣ де дѣскрѣіѣрѣ а пѣнѣнѣте ѳrganizacia пѣтѣѣѣ дн ар-
пате а Молдовеѣ зѣнѣ дѣнѣре датѣна стрѣшѣнѣаскъ лѣкрѣтѣ-
рѣл де пѣшѣнт, кънд чѣреа патрѣа ацѣиторѣл сѣѣ лѣса пѣ-
гѣл ши апѣка аршіѣѣѣ ка съ ѳ апѣре, ка ши пѣсторѣл прѣ-
лѣнѣгъ цѣнѣреа тѣрнѣѣ цѣѣа а пѣзі ши цѣра лѣѣ де дѣшѣманѣ.
Ачѣастѣ вѣогрѣфѣѣ а Молдовенѣлор фѣвѣтъ къ іѣкѣсѣнѣцъ де
рѣторѣка лѣѣ Трѣфаїл ацѣѣа дн сѣкрѣт, дн іѣнѣма Елісавѣтѣѣ

фіреце амбідоасъ о доринць фюарте віе де а домна престе а-
 семінеа локзрі, каре дн легьтзрь кз Полоніа фінд пzte фа-
 че зн скзт пзгернїк ал крещїнітьцеї, дн протїва днкьлкъ-
 рїї варварїлор, днсь чеа че о цъне днкъ чева де а дн-
 депліні о асемінеа доринць, ера не днвоїреа маїчеї сале
 дїн прїчіна осъвїрїї релїцїї лзї Богдан де а фїнкьса іар Еліса-
 ветеї нзї плаче а аве соцъ зн бърват кз асемінеа ветешг, ка-
 ре слзге шзлт прекзп сїзн кїнзл лзї Богдан, пентрз кз де
 шї ера бърват вреднїк дн алтеле шї фюарте дндрьзнецъ ла
 рьзвоїѡ, днтъшлареа прїчїнзїтъ ла о вьтъліе кз Татарїї
 їаѡ фост адзс ачеастъ не порочїре, дар нїчї дн пзртзрї нз аве
 пре шзлтъ делїкатецъ, фїнд крескзт маї обїчнзїт днѡтаврь
 кз оценїї, ачесте кзцетзрї тайнїчї а Елісаветеї стрьвътъл-
 дзле кз ацерїмеа мїнцїї лзї Трїфаїл нзѡ лїсїт ашї фаче о
 вїклеанъ днкїнзїре дн прїїнца ѡса адекъ сьшї нзе шї пер-
 соана лзї ла шїжлок адзкьнд повестїреа рьзвоаелор лзї
 Стефан Воевод кз Радзл, ровїреа варь са Доашнеї Вокїцеї
 шї тоате катастрофїле ачеї врешї каре де шї лзѡ лїсїт
 пентрз тот деазна де дрїтъл че пzte сь айбъ дн дїнастїеа
 църїї че с'аѡ пьскзт дар сь сокоате ферїчїт дн прївїреа а-
 вантажзлзї довьндїт прїп днпъшїнтенїреа дн о царь ка Мол-
 дова шї де а трата кз о кзрте ка ал Полонїеї, маї адъо-
 гьнд днсь а зїче кз де л'ар фї адзс соарта пре дьнсьл се цїе
 кьрта знзїа дїн ачесте Прїнцїнате дн вечї нз зрна ка Сте-
 фан сь черче де а сьзнне Валахїа Молдовїї прекзп с'аѡ іс-
 пїтїт, декът сьзнне сказнзл лзї знеї кзрдї маї Крещїнещї ве-
 чїне ка Полонїа шї кз дьнса дїн презнъ апої сьлеа шї пре че-
 лелалте църїї сзрорї а ле адзче сьпт ачеїаш протексїе спре
 а сь фаче престе тот о пзтере днсьшнътоаре Дачїа кз По-
 лонїеа ла зн лок дн протїва Тьрчїлор, кз ачесте плазрї
 вїклепе адеменїнд пре Александрз пе де о парте, днтзрзїеа

тратаціяеа хотъръреї пентрѣ Bordan, iar пре de алта фѣкънд легѣтърѣ кѣ Трифаїл љн таїнѣ асѣпра Домнѣлѣї сѣѣ Bordan ка сѣл рѣстоарне de пре трон аѣ љнкїзѣшлѣїт ѣнїреа ачас-тапрїн челе маї страшиче жѣрѣшѣнтѣрї, дѣнѣ каре с'аѣ триїмес лѣї Bordan рѣспѣнсѣл ачел не плѣкѣт а Елїсаветїї шї а маїкѣса, зрѣнд апої вражба че не љнпѣкѣтъ љнтре стѣпѣнїторї прекѣм с'аѣ арѣтат пѣнѣ ла пачеа статорнїчїтѣ прїн мїжлочїреа лѣї Владїслав, кѣтрѣ ачесте време апої љн-трѣнд шї Бенгерей Ханѣл Крѣшѣлѣї кѣ мѣ шї татарї љн Молдова прїн треї локѣрї de ла Орхеїѣ пѣнѣ ла Дорохоїѣ аѣ фѣкѣт маре прѣдѣчїзне љн сѣсѣл Прѣтѣлѣї кѣнд с'аѣ арс шї тѣргѣл Іа-шѣлѣї, iar ѣн трѣн de Молдовенї порнїндѣсе і'аѣ ізгонїт дїн царѣ рѣнїнд шї пре Ханѣл че аѣ мѣрїт дѣпре ачеаста.

Атѣнчї с'аѣ сѣвѣршїт дїн віеаѣ шї Doamna Maria мѣма лѣї Bordan Voevod пре каре аѣ љнпортѣнтато ла Монасті-реа Пѣтнїї лѣнгѣ соѣѣл еї Стефан Voevod, шї маї пре зрѣнѣ пѣвѣлїнд іарѣш татарїї Крѣшѣлѣї аѣ љнтрат љн Молдова дар с'аѣ трас љнапої љндатѣ кѣм аѣ сїмѣїт гѣтїреа лѣї Bogdan Voevod че фѣче ка сѣ порнеаскѣ асѣпра лор пентрѣ пѣ-вѣлїреа шї прада че фѣкѣсѣ тѣтарїї Нохаї дѣрїї маї љна-їнте, дечї аѣ мѣрїт шї Владїслав Рецеле Ѣгарїей, рѣшѣнд моѣенїторїѣ тронѣлѣї фїѣл сѣѣ Лѣдовїк че нѣ аве маї мѣлт de зече анї, шї љн апл de пре зрѣнѣ аѣ мѣрїт шї Bordan Voevod љн Хѣшї доmnїнд доїспрїзече анї шї лѣнї 9, пре ка-ре дѣкѣндѣл ла Монастіреа Пѣтнїї л'аѣ љнпортѣнтат лѣнгѣ прїнтеле сѣѣ Стефан Voevod, ел аѣ стѣтѣт кѣ маре віте-жіе љн протїва дѣшманїлор дѣрїї апѣрѣнд хотарѣле шї тоате дрептѣрїле лѣї ка адевѣрат прїнте пѣнѣ ла сѣвѣршїтѣл віедеї сале не обосѣт.

20. DOMNIA ЛІІ СТЕФАН АІ 5-ЛЕ

Iar dъпъ зпїї дїи скріиторї аї 6-ле нзміт чел тьнър 1516.

Ачеста ера фечор лїі Bogdan Воевод, каре дъпъ че аъ лзат окъртвїреа църїї, аъ пъвъліт къ тоате пѣтерїле лїі а-съпра татарїлор че пръда Молдова шї вїрзїнд пре Алвз Гї-реї Ханъл лор їаъ дппръщїет де їсправъ.

Фоарте върсъторїѣ де сїнце дпсъ с'аъ арътат Domnitоръл ачеста, фїїнд къ сьпт препъс нзмаї де тръдаре аъ порончїт сь тае капъл Хатманълїї де Хърлъъ Арборе не дїздекат шї ла дої фїї аї сьї не вїновадї Тоадер шї Нікіта, нъ дъпъ шълтъ време, апої воерїї чїелалдї дпгрозїндъсъ, шї анъме Постелнїкъл Шерпе аъ шї фъцїт дп Валахїеа, дечї непътъндъл сьферї общїеа къ аша крзїме сь окъртваскъ, с'аъ рь-дїкат асъпра лїї воерїї, ел дпсъ скълънд тоатъ цара дп протїва ачедїї рьзврътїре їаъ дппръщїет пре воерїї фъцїнд каре дп котро аъ пѣтът, шї пре каре аъ пѣс шъна їаъ кьсьпїт фъръ нїчї о мїлостївїре дп тьргъл Романълїї, адїкъ пре Костандїн Пъркълавъл, пре Івашкъ Логофътъл, пре Сьша Вїстернїкъл шї алдїї, атънче аъ пъвъліт ел шї дп Валахїеа спре ажторъл лїї Теодocie фечоръл лїї Неагъл Воевод Басарава шї мошъл лїї Прѣда че ера їзгонїт ка сьл пѣе пре сказнъл стръмошїлор дп протїва не лецїзїтълїї сть-пънїтор Радъл Воевод, каре рьпїсъ тронъл Domнїеї Вала-хїеї дп нътере, шї адїзнгънд пъпъ ла Трїсорї, кзм с'аъ дп-крѣдїнцат деспре моартеа лїї Прѣда шї къ Теодocie Воевод аъ фъцїт, прекъзм шї къ Меїмет Беї дїн Нікополї вїїнд къ ошїї аъ зчїс пре рьпїторъл Радъл Воевод, с'аъ дпторс дп Молдова пръдънд тоате сателе шї породъл че ста дпайнте пъпъ ла хотаръле църїї сале.

Ан ачеа време трекънд дин Полонія патрѣ мѣ тѣрчї каре съ диторче дѣпъ че аѣ прѣдат аколо леаѣ ешит Стефан Воевод днаинте ла ана Прѣтѣлѣи шї аша гѣаѣ вѣтѣт де страшик дикѣт авїе аѣ скѣпат кѣ вїадѣ фоарте пѣдїн пѣшѣр, лѣвѣдѣле шї тоате жафѣрїле че аве кѣ сїненї пре каре леаѣ адсе дн Капїтала Молдовеї, ачеста аѣ фѣкѣт чел днтѣ алкѣтѣре кѣ Зїкмон Реѣе те Полонїеї, кѣ каре аве дикїетѣ паче, ка съ деїе дрѣмѣл Лешїлор съ треакѣ дн Молдова сїре а пегѣсторї шї Молдовенїї дн Полонїа орї кѣнд ар аве тревѣндѣ фѣрѣ а фї днтрѣ кѣт де пѣдїн сѣпѣрацї десїре дрѣгѣсторїїле локале, де атѣиче дечї сѣаѣ дорнїт реладїеа де комерц, словодѣ днтре Молдова шї Полонїеа, пентрѣ днтѣ еаш датѣ.

Ан аче време дар аѣ днтрат шї Сѣлтан Сѣлїман ал 3-ле дн Ънгарїеа шї оморѣндсе Реѣеле лор Лѣдовїк ал II-ле дн рѣзвоїѣ, аѣ стѣпѣнїт тѣрчїї Вѣда шї алте четѣцїї, апої рѣндѣнд Ънѣрїї времелїичеде стѣпѣнїторї пре зн Іоан Зоноскї ачеста аѣ пѣвѣлїт асѣпра лор кѣ пѣтерї шї аѣ лѣат дн апої Вѣда шї челеланте дѣпъ каре адѣпѣндсе Ънѣрїї шї кѣ содїа мортѣлїї Реѣе Марїа аѣ алес прїн обѣеаскѣ сѣѣтѣїре пре Фердїнант днтѣ Країѣ де Ънгарїа, пѣ дѣнѣ мѣлтѣ време дн сѣ ачел Іоан Зоноскї їарѣ сѣаѣ сѣїт пре трон прїн ацїсторѣл Сѣлтанѣлїї Сѣлїман, їзгѣнїнд пре Фердїнант.

Ла 1530, аѣлѣндсе дечї Стефан Воевод дн четатеа Хотїнѣл аѣ шї мѣрїт отрѣвїт де кѣтрѣ дн сѣшїї Дсампа лѣї не маї пѣтѣнд сѣѣерї атѣта вѣрѣсѣрї де сїнде че аѣ фѣкѣт дѣпъ че дошїсѣ 13 анї, дн ачест тїмп аѣ мѣрїт шї Зїкмон Реѣеле Полонїеї рѣтѣнїнд ѣрманї пе трон фїзл сѣѣ Авѣгѣст Зїкмон.

21. DOMNIA ЛЪІ ПЕТРЪ НЪМІТ РАРЕШ 1530.

Дъпре шоартеа лъі Стефан Воевод челъі тълър, адънпндъсе воеріі аъ алес Domn пре зп Петръ нъмит Рареш, каре съ тръдеа дін неамъл Драгъшеск фінд ші ел фіѣ вастард а лъі Стефан чел таре, пъскът дн пелецізіре кз фііка зпнзі воер дін Молдова прекъм пре ларг съ аратъ дн історіа ачестві стълпнитор, кънд се афла ші Іоан Зопоілеа дн Полоніа, че се скосесъ прекъм с'аъ зіс дін тронъл Ынгаріей, каре днцціндъдъсе де аче ръндзіре, аъ рѣгат прін скрісоаре пре Петръ Воевод, съ се порнеаскъ асыра Рецелъі Ынгаріей Фердіант кз оці пълъ се афлъ Ынгаріа дн не лініде пентръ недвоіреа зрматъ днтре воері, деспре алеціре ші пълъндъсе ашеза пре сказъл лъі прекъм аъ фост днапнте тї фыгъдъеа сї деіе четатеа Бістріціі дін Трансілваніеа дн а са стълпнїре. Прекъм ші дндемпндъсе Петръ Воевод, де дозъ орї аъ днтрат дн Трансілваніеа прѣдъндзо фъръ сїі стеіе чїнева дн протівъ, ші робнд пълъ ші дін повілі зп нъмър таре с'аъ диторс. Дечї трїімецънд Фердіант оці дн пърціле ачеле л съ ле днтреаскъ ші съ ле пълзаскъ де вре о алтъ пвълїре а Молдовенїлор, Петръ Воевод наъ ліпсіт де а маї днтра ші о а трїа оаръ вълънд ші оціле ачеле трїімесъ, дънп каре лънд четатеа Бістріцей, ші ръндсінд днтрѣса ісправнїк, с'аъ диторс кз о тълдїме де пръзі дн сказъл Domniei сале.

Дін ачеастъ вірзїндъ асыра Ынгрїлор днсъ днтъндрїндъсе Петръ Воевод, аъ сокотїт кз порокъл де акъм ва фї пврзреа пентръ дѣлсъл дн тоате апърътор, ші аъ трїімес солї кълтръ Рецеле Полоніей Авгзет Зїгмон черънд сїі деіе днапої пълнпнтъл стръшошеск нъміт Нокзтіа, пре каре чеї де маї днапнтеа лъі Краї ал Полоніей ѣл вълдъсъръ Молдовї, дар астъ датъ

соліі с'аѣ дѣторѣ фѣръ сѣї адѣкъ такар рѣспѣне де ла дѣлсѣл. Атѣнче Петрѣл Воевод фѣръ а пѣрде време с'аѣ порнѣт кѣ оастеа, шѣ дѣтрѣнд дѣл пѣмѣтѣл пѣшѣнт, аѣ прѣдат шѣ аѣ арѣ Коломеа, Снеатѣнѣл, Тесменѣда шѣ алте тѣргѣрѣ кѣ тоате сателе дѣн прежѣр пѣнѣ ла Хрѣлѣцѣ, шѣ лѣсѣнд аколе пѣтерѣ дѣнармате дѣстѣлѣ спре паза локѣрѣлор с'аѣ дѣторѣ дѣнапої, дар кѣм аѣ лѣат шѣїнѣцѣ дѣспре ачеле ѣрмате Авѣгѣст Zigmon, аѣ трѣїмес шѣ ел пре Тарновскѣ шареле Хатман кѣ оасте вѣтѣнд пре Молдовенѣї дѣн Покѣтѣа шѣ іаѣ алѣнгат. Дѣкредѣнѣнѣдѣсе дѣчѣ шѣ Петрѣ Воевод кѣ Полонѣї іа-рѣш аѣ дѣтрат дѣн Покѣтѣа, аѣ маї трѣїмес алте шасѣ мѣї де Молдовенѣї, шѣ порнѣндѣсе лѣнтѣ хотѣрътоаре дѣнтрѣ дѣншѣї кѣ ошѣле Хатманѣлѣї Тарновскѣ, с'аѣ вѣрѣїт Молдовенѣї, атѣнчѣ апої дѣнатѣ аѣ сосѣт шѣ Петрѣл Воевод кѣ доѣв-зѣчѣ де мѣї де ошѣї алеасѣ шѣ кѣ тѣнѣрѣ, дѣспре каре афѣлѣнд Лешѣї с'аѣ кѣпрѣнѣс де снаїмѣ гѣтѣндѣсѣ сѣ ласѣ тавѣра кѣ тоатѣ пожіжіа еї шѣ сѣ фѣгѣ, дар Хатманѣл Тарновскѣ сокотѣнд не чѣнстеа че аве сѣ фѣе пѣнтрѣ дѣлсѣл дѣпѣ ачѣастѣ ѣрмаре, аѣ преферат маї вѣне сѣ шоарѣ вѣтѣндѣсе дѣкѣт сѣ трѣеаскѣ дѣфѣїшат, шѣ порнѣчѣнд кѣ стрѣшнѣчѣе а сѣ дѣн-чѣне рѣзѣвоїл кѣ дѣншманѣї, дѣн воѣ с'аѣ прѣгѣтѣт де маї мѣлтетѣ-рѣї фѣкѣнд шанѣѣрѣле мѣлт мѣ іаѣнчѣ шѣ маї лате де кѣм ера, шѣ с'аѣ дѣкѣс дѣн трѣнѣсѣле пѣїндѣсѣ маї дѣнтѣї дѣн старе де а-параре пѣтернѣкѣ, атѣнчѣ вѣїнд шѣ Петрѣ Воевод дѣн фаѣа ачѣс-тор тѣрѣї аѣ тѣвѣрът кѣ оасте шѣ іаѣ шѣ дѣкѣнѣїврат дѣн тоате пѣрѣїле, ватѣндѣї не контенѣт кѣ опт тѣнѣрѣ. Молдовенѣї дѣлсѣ не лѣнѣгѣ ачѣаста маї фѣче шѣ фѣелѣрѣї де кѣнѣрѣї сѣ поатѣ скоате пре Лешѣї афарѣ дѣн шанѣѣрѣле лор, дар еї ста не клѣнтѣїї, деаколо вѣтѣндѣсе, дѣчѣ аѣ хѣстѣрът Петрѣ Воевод се факѣ асалтѣл тѣрѣїлор шѣ словоѣнд порнѣкѣ, с'аѣ репѣзѣт ошѣїле лѣї ка лѣї сѣ сае дѣн лѣнѣнтрѣ, дар с'аѣ фѣкѣт

о mare крзѣме дѣн амѣндозъ пѣрѣле тѣчѣлѣрѣндѣсе кѣмпѣит
ка ла вре о чѣнчѣ чеасѣрѣ, апоѣ Хатманѣл Тарновскѣ каре ста
ла зѣ лок дѣналт възѣнд кѣ дѣштманѣѣ вѣрѣсѣ шѣ прѣн о спѣр-
тѣрѣ пѣвъле кѣ грѣшада сѣ дѣнтре дѣн табѣе фѣрѣ вре о рѣндѣ-
еалѣ вѣштѣчѣдѣ фѣнд де сѣще, с'аѣ грѣвѣт шѣ ел а ешѣ прѣн о алтѣ
парте кѣ кѣлѣрѣмеа шѣ арѣкѣндѣсе асѣпра Молдовенѣлор зѣнде
сѣ стрекѣра дѣнаѣнте, с'аѣ дѣчѣне зѣ алт рѣзѣоѣѣ не дѣн афарѣ
де шалѣзѣрѣ обѣщеск шѣ аѣ цѣнѣт дозѣ чеасѣрѣ кѣ mare тѣрѣвѣчѣнѣ
шѣ пѣрѣдѣрѣ дѣн амѣндозъ пѣрѣле, дѣкѣт Молдовенѣѣ фѣнд. дѣн не
рѣндѣеалѣ прекѣш с'аѣ зѣс шѣ пѣнѣтѣнд маѣ шѣлт а се дѣпротѣвѣ
дѣн дозѣ пѣрѣдѣ аѣ плекат ла фѣгѣ. Ачеастѣ ката сѣрофѣ възѣндо
Петрѣ Воевод де пре о шовѣл зѣнде ера, порончѣнд, аѣ фост
невоѣт кѣ грѣвѣре а зѣрта ошѣлор, ѣар Лешѣѣ фѣзѣрѣндѣѣ, аѣ
цѣс стѣпѣнѣре пре тѣзѣрѣле лор, пре табѣрѣ кѣ тоатѣ пожѣ-
жѣа де рѣзѣоѣѣ шѣ пре о шѣлѣме де ровѣ, лѣсѣнд асѣпра
кѣшѣвлѣѣ вѣтѣлѣѣѣ прѣсте пагрѣ мѣѣ де тѣрѣнѣрѣ шоарте, дѣпѣ
че дѣсѣ с'аѣ порнѣт Тарновскѣ Хатманѣл ла Реѣеле Полонѣѣ
ка сѣѣ арѣте ѣсправа ачѣщѣѣ вѣрѣнѣдѣ че фѣкѣсе; ка вре о мѣе
де Лешѣѣ дѣн ошѣле рѣшасѣ сѣпре паза Покѣтѣѣѣ ешѣнд дѣн
Молдова сѣ о прѣде, с'аѣ спѣркѣѣт де тѣрѣпеле лѣѣ Петрѣ
Воевод кѣ десѣвѣрѣшѣре, апоѣ аѣ маѣ дѣвлѣѣт шѣ алт
тѣрѣн де Полонѣѣ прѣсте хотар шѣ аѣ арс Черпѣзѣдѣѣ шѣ шѣл-
те сате дѣн дрѣшѣл лор пѣнѣ ла Ботошенѣѣ, дѣчѣ Петрѣл Вое-
вод де шѣ ера време де ѣарѣн аѣ стрѣнс ошѣѣ кѣш аѣ пѣтѣт
шѣ дѣнтрѣнд дѣн поѣ дѣн Полоннѣа аѣ фѣкѣт ѣарѣш шѣлте да-
зѣне прѣн фок шѣ прѣн савѣе, дѣр шѣ Реѣеле Авгѣст Зѣгмон н'аѣ
лѣпѣѣт де а тѣрѣшете ошѣѣ дѣндѣстѣлѣ сѣпре а ѣзѣонѣ пре Мол-
довенѣѣ, кѣ тоате ачѣсте Полонѣѣ н'аѣ ѣзѣтѣт, вѣрѣсѣндѣсе де
кѣтре Петрѣ Воевод, дѣн каре че маѣ mare парте ѣаѣ ошо-
рѣт, шѣ аѣ ровѣт дѣсѣшѣнат вѣшѣр.

Атѣнчѣ Реѣеле Полонѣѣѣ аѣ венѣт ла ачѣеа сѣ скрѣе дѣн

Цариград жълъндъсь Сълтанълы пентрѣ пагъвиле че тѣ при-
чинъеа Домнъа Молдовеі, каре порнндъсе днсънѣ кѣ
ощѣ аѣ днтрат дн Молдова, шѣ не фѣнд дн старе Петрѣ
Воевод аі съ днпротѣвѣ кѣ кѣтъ оасте аве кѣ сѣнешѣ аѣ фѣрѣт
дн България, дъпъ че аѣ стъпънѣт цара 9 ані днкрѣндъсь
дн о четате анъме Чичеъл. Попоръа дечѣ фѣнд днпрѣщѣет
прѣн мѣнѣ шѣ прѣн кодрѣ пентрѣ фѣрка Търчилор съ нѣ і о-
моаре, с'аѣ адънат Архѣереѣ шѣ воерѣ цѣрѣі ла Бѣдѣнѣ зп
сат а Сзчевѣі, шѣ сѣтъндъсе днтре еѣ аѣ трѣимес сол. дн-
пайнтеа лѣ Сълтан Сълман чѣ ера дн Сзчеава арѣтъндѣ кѣ
еѣ нѣ сънт партанѣ фантелор лѣ Петрѣ Воевод, съвършѣте дн
Полонѣа шѣрѣгъндъа тот о датъ съ ле орѣндъеаскъ алт стъ-
пънѣтор. Сълтанъа дечѣ възкрѣндъсе де ачеаста, іаѣ кемат
дндатъ шѣ леаѣ фѣгъдѣт маре дндаторѣі шѣ днверѣдошѣрѣ
пентрѣ царѣ шѣ кеар рѣндѣнд Домн пре фѣчоръа лѣ Алек-
сандрѣ Воевод анъме Стефан, аноѣ с'аѣ днторс прѣсте Дъпъ-
реа, дар Петрѣ Воевод ешнд дн България, шѣ дѣкѣндъсь ла
Цариград дъпъ Сълтанъа с'аѣ дндрѣнтѣдѣт пентрѣ пѣрѣле че тѣ
фѣкъсь краѣа Полонѣеѣ шѣ аѣ довѣндѣт фаворъа Норѣеѣ дн поѣ.

Мълте сънт де спъс асѣпра ориѣніѣ аческѣ Домнѣторѣ фѣнд
кѣ днпрѣдѣзѣрѣле пащѣреѣ, шѣ а вѣдѣзѣреѣ лѣ, маѣ днпайнте де
а домнѣ, кѣпрѣнд о історѣе днтреагъ, дар пентрѣ кѣ рѣндъеа-
ла кѣ каре ам днченът а зрѣа ачеастъ скрѣере а цѣрѣі поа-
стре, нѣ іартъ а шѣ днтѣнде мълт дн персо палѣтъдѣле
Домнѣторѣлор челе прѣвѣте, фѣрѣ нѣмаѣ днкътъ аѣ цѣнът кѣрскъ
стъпънѣреѣ лор, шѣ воѣ шѣрѣдѣні а днсъмна нѣмаѣ челе маѣ де
темеѣѣ фанте дн ачеастъ історѣе пентрѣ щѣнѣнда зрѣмашѣлор.

Маѣка лѣ Петрѣ Рареш се кема Домнѣна шѣ ера дн фа-
мелѣ Черпътеаскъ вѣдѣва зпѣі воерѣѣ дн Хърлъѣ анъме
Рареш, а кѣрѣеа фрѣмъседъ де осевѣт ровѣсь ініма лѣ

Стефан Воевод дэпре вѣдѣвіа лѣи де ал доіле, ші легѣнд о драгосте не маї мѣлт тїмп кѣ дѣнса с'аѣ пѣскѣт ачест Петрѣ Воевод пентрѣ каре ла шоартеа са Стефан Воевод аѣ лѣсат зрѣшѣтореа диспозїіе дн фїнда Мітрополїтѣлї Молдавіеї Теоктїст шї ал еї, кѣ ачестѣ ростїре:

„Рарешо : іатѣ мїнзїтѣл знде ам аїзїне ла сѣршїтѣл віедеї, пїнд тоате ла кале прекѣт м'аѣ лѣмінат Дѣмнезеѣ ка сѣ се поатѣ цѣне цара аша прекѣт есте прїп аїзїторѣл лѣї дн темееѣт шї чїнстїтѣ пѣлѣ акѣт шї рѣшѣне пѣмаї пентрѣ тїне аїї днсетма плекареа че ам. Дакѣ Дѣмнезеѣ дечї ва вої сѣ маї трѣск о време, шї дакѣ теар фї ертат дѣпѣ канопеле Сфїптеї вісерїчї а рѣсѣрїтѣлї сѣ трек леѣзїт шї ла о алтѣ днсоїре, тѣ ераї фетеїа ачееа каре неапѣрат те аледеш сѣ мї днсоїцештї вѣтрѣнецѣле пѣлѣ ла сѣршїтѣл віедеї теле, пентрѣ кѣ теаї пѣскѣт пре ачел маї тѣпѣр фїїѣ че днкѣ дн фраѣеда лѣї вѣрстѣ менедѣ а фї зп Дѣмн алес пентрѣ Молдова де віца Драгошаскѣ. Дар фїнд кѣ дѣпѣ леїї шї обїчеїл пѣшїтѣлї, корона ачешїї цѣрї ам днкредїцато лѣї Бордан, фїзлї меѣ челї маї шаре, шї шїѣ шоарте віне кѣт сїнѣ с'аѣ вѣрсат дн Молдова пентрѣ завїстїеа дїнтре фраїї, рѣвнїнд сказнлї стрѣмошеск, фїешѣ-каре, вреѣ ка фїїл меѣ Петрѣ сѣ рѣшѣе де тоїї неїїт шї кеар де ел днсѣшї черѣнд де латїне сѣ л креїї шї сѣ л депрїнзї дн месерїеа воастрѣ а пѣскѣрїеї, ка сѣ трѣеаскѣ пре лѣлѣ вѣтрѣл Чернат, крїпчосѣл пострѣ Анрод, кѣрѣеа іам дѣнзїт лакѣл Братешлї кѣ олатѣрїе лѣї.

„Ашї фї пѣтѣт (аѣ адаос Стефан) ка шї пре тїне шї пре фїл меѣ чел їзвїт Петрѣ сѣ вѣ зшїлѣ де аверї шї де тошїї мѣлт маї мѣлте, дар сокот а фї зп рѣл пентрѣ вої пасѣл ачеста, кѣ артраѣе шарї прїгонїрї престе фамїліа воастрѣ дїп партеа шѣлтора, кѣнд

zpirea ші възпа віецзіре дитре четъценї, есте арта чеа маї
не дивінесь ал Молдовенілор.

„Іар дакъ, вре о дінеоаръ, дъпре воінца челзі де сзс,
Bordan ар мзрі, де тоарте фіреаскъ, сеаѣ дн ръзвоїѣ лп-
тъндъсе, пентрѣ пъштътъл ачеста, ші нъ ар лъса лецізіт мо-
щеан, кънд Петрѣ ва фі дн віеацъ, атзнічї, ші нзмаї атзнічї,
днесь те цїзрѣ днаїнтеа лзі Dзмнезеѣ ші дн фіінца Сфінціеї
сале Мітрополітълзі, съ мерці ла дрептате (діванъл дърїї
чел шаре) днфъдошнд воерілор зрікъл ачеста печеглзіт
де міне, къ інелъл теѣ, че цъл даѣ ка о мъртзріе ші спре
семнъл драгостїї че цам нзртат, ші съ чеї дрептате сзпъ-
індъте ші тз ші Петрѣ ачелор хотъръте де дъншії, іар пъ-
пъ атзнічї, днесь дн адънкъл інішеї тале съ фіе днгронат ачест
містер, пентрѣ а та лініще ші а дърїї овщеції, ачаста о черѣ ші
цїї поропческ мзрінд, ка Domn ші ка пърінге фізлзі тъѣ. “

Челеланте, а лзі Петрѣ към аѣ трызт ел дозъзечї де ані ші маї
віне ка ощеан ші пъскарїѣ, ші към аѣ венїт времеа де с'аѣ
декларат ші с'аѣ алес де Domn Молдовеї Кронїчїї дн маї
мълте кїпзрі о аратъ дн скріерїле лор, зртънд дъпре ел
Domniea лзі Стефан.

ПАРТЕА XV.

Деспре а 4-а реформъ дн Молдова.

22. СТЕФАН А16. СЕАѣ А1 7. НЪМІТ ЛЪКЪСТЪ 1539.

Ръдікъндъсе ачеста ла сказнъл Domnieї Молдовеї де къ-
тръ Сълтан Солеїман днесшї, прекъм с'аѣ зіс маї днаїнте,
л'аѣ днговъръшїт ла днтоарчере пъпъ ла тречїреа Дзпъреї
къ тоатъ чїнстеа, фінд днесь къ атзнічї аѣ спорїт Сълтанъл